

Per un tractat vinculant que obligui a les empreses transnacionals a respectar els Drets Humans

Alicia Rodríguez

El 26 de juny de 2014 el Consell de Drets Humans de Nacions Unides va adoptar la resolució 26/9, per l'elaboració d'un instrument internacional jurídicament vinculant sobre les Empreses Transnacionals i altres empreses en relació al respecte als Drets Humans. Es tracta d'una victòria històrica després de dècades de discussió i intents fracassats a Nacions Unides. Entrepobles forma part de la Campanya global per reivindicar la sobirania dels pobles, desmantellar el poder de les empreses transnacionals i posar fi a la impunitat, una coalició de 200 moviments socials, xarxes, organitzacions i campanyes i hem estat presents, del 23 al 27 d'octubre de 2017, a la seu de NNUU a Ginebra durant el tercer període de sessions del grup de Treball intergovernamental.

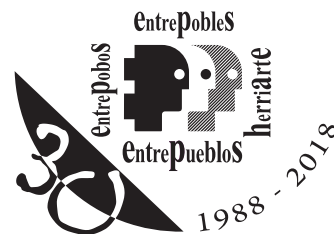
Què hem anat a fer a Ginebra?

A partir de l'aprovació de l'esmentada resolució 26/9, es crea un Grup de treball intergovernamental de composició oberta sobre les empreses transnacionals i altres empreses comercials en matèria de Drets humans, que assumeix aquest mandat de l'elaboració del mecanisme jurídicament vinculant. Aquest Grup de Treball s'ha reunit 3 vegades, al 2015, al 2016 i al 2017 a Nacions Unides, on participa també una ampla representació de la societat civil.

La Campanya Global ha participat activament en les sessions del Grup de Treball i ha facilitat la participació de representants de diferents moviments socials i organitzacions durant les Setmanes de Mobilització en paral·lel a les sessions del Grup de Treball.

La Campanya també ha participat activament en la construcció d'un projecte de Tractat Vinculant. El procés va iniciar amb la construcció d'un «Tractat dels pobles» (2014), la presentació de «8 punts» davant la primera sessió del Grup de Treball (2015) i de 6 presentacions sobre temes específics a la segona sessió (2016). Per a la tercera sessió, la Campanya ha elaborat un esborrany complet de Tractat, en un procés intens que va tenir lloc des dels inicis del 2017 que es va presentar a Ginebra.

La Campanya Global organitza també sessions paral·leles en el marc de Nacions Unides, en les que poden participar també les representacions de les delegacions dels governs que estan participant de les sessions del Grup de Treball.

Entrepobles forma part de la Campanya global per reivindicar la sobirania dels pobles, desmantellar el poder de les empreses transnacionals i posar fi a la impunitat

Tant els Estats Units com l'UE han intentat des dels inicis per tots els mitjans bloquejar l'elaboració d'aquest tractat vinculant.

Per altra banda, els moviments socials que formen part de la Campanya Global van organitzar tallers en l'espai públic de la *Place des Nations*, on es van abordar les diferents problemàtiques que ens preocupen des dels moviments socials en relació a la vulneració dels DDHH per part de les Empreses Transnacionals i la necessitat de la creació d'un instrument jurídicament vinculant. Aquest any s'han fet tallers sobre la Cadena Global de Subministraments i els Drets Laborals, Transnacionals i salut, Murs i seguretat, Dones en lluita; Justícia climàtica, ambiental, indústries extractives i aigua; Crims corporatius, Drets humans, empreses transnacionals, justícia i reparació; Transnacionals, deute i IFIS, Sobirania alimentària i Drets dels camperols i camperoles; Règim de comerç i inversions, TISA i OMC.

Què ha passat a Ginebra? Quins resultats s'han aconseguit?

El projecte d'informe i el de conclusions es van adoptar per consens i es presentaran davant del Consell de Drets Humans per a la seva aprovació definitiva en març de 2018. Es va acordar a més a més que el document relatiu als elements per a un Tractat, proposat per l'Equador en aquest tercer període de sessions, queda obert, a l'espera de que s'enviïn els comentaris, fins a finals de febrer i que, juntament amb els resultats dels períodes de sessions de 2015 i 2016, constituïran la base per a elaborar el projecte de Tractat amb el qual començar a treballar a la IV Sessió.

Arribar fins aquí ha estat complicat i ha hagut diversos moments en aquesta III Sessió del Grup de Treball que pensàvem que el procés no continuaria endavant. Tant els Estats Units com l'UE han intentat des dels inicis per tots els mitjans bloquejar l'elaboració d'aquest tractat vinculant. L'UE a tra-

vés del seu portaveu de la missió europea davant l'ONU, Jerome Bellion-Jourdan, va mantenir una postura durant tota la setmana d'obstaculitzar el procés, i l'últim dia de feina del Grup de Treball, el divendres 27, l'UE va convocar a les organitzacions socials i de Drets Humans a una reunió, on va arribar a dir que res del que s'havia parlat aquella setmana li havia convençut per tirar endavant amb el procés i avançar en la creació de normes vinculants dirigides a les ETN.

En el cas dels Estats Units, que no ha participat als tres anys de treball des de que va votar en contra de la Resolució 26/9 en 2014, en aquesta ocasió el seu representant va participar per dir que aquest Tractat no serà vinculant per quins van votar en contra d'ell i per suggerir que el Grup de Treball necessitaria d'un nou mandat del Consell de Drets Humans per a seguir endavant amb la seva missió.

Quins reptes tenim ara?

La Campanya Global com ja ha demostrat als tres períodes de sessions que s'han fet fins ara vol contribuir al procés de construcció d'un Tractat Vinculant, amb propostes fetes amb la participació d'un bon nombre de moviments socials i organitzacions de la societat civil de tot el món, tenint en compte les experiències de les comunitats afectades. En aquest sentit, i com ja hem explicat abans, la Campanya ha elaborat un esborrany complet de Tractat i seguirà de ben a prop el procés que s'està seguint des de Nacions Unides i participarà a la IV Sessió del Grup de Treball.

Hem d'aconseguir que la Campanya es conegui cada cop més per ajuntar encara més forces i enllaçar les lluites camperoles, sindicals, de les dones, en definitiva, de tots els moviments que estan lluitant per un món més just. ■